

Luomu lentoon Kaakkois-Suomessa

Lappeenranta 18.9.2019

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

PRO LUOMU

Ohjelma

Miltä Kaakkois-Suomen luomu näyttää?

Luomu lentoon Kaakkois-Suomessa -hankkeen väki

Miten Kuorttisen Kanalasta tuli valtakunnallisesti tunnettu brändi?

markkinoinnin ja myynnin sekatyömies Janne Rautakannel, Kuorttisen Kanala

Luomutuotteet ammattikeittiössä

keittiömestari Ulla Liukkonen, Ravintola Upseerikerho, Suomen keittiömestareiden puheenjohtaja

Luomu kiinnostaa yhä enemmän

kauppias Ari Piironen, K-Citymarket Lappeenranta

Miten tästä eteenpäin?

Luomu lentoon Kaakkois-Suomessa -hankkeen väki

Kommenttipuheenvuoro

tutkijaopettaja Petri Niemi, LUT

Mahdollisuuksien maaseutu – Kaakkois-Suomi

asiantuntija, Elintarviketeollisuuden toimialapäällikkö Leena Hyrylä, Kaakkois-Suomen ELY-keskus

Keskustelu ja jatkotoimenpiteet

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

PRO LUOMU

Miksi olemme täällä tänään?

- Tavoitteena saada luomu lentoon Kaakkois-Suomessa
- Katseltu luomua ulkopuolisen silmin kesän ajan
- Nyt haetaan yhdessä sopivia polkuja eteenpäin: mitä ja miten?
- Luomun mahdollisuudet esiin!

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

PRO LUOMU

Kaakkois-Suomen luomu tilastojen valossa

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

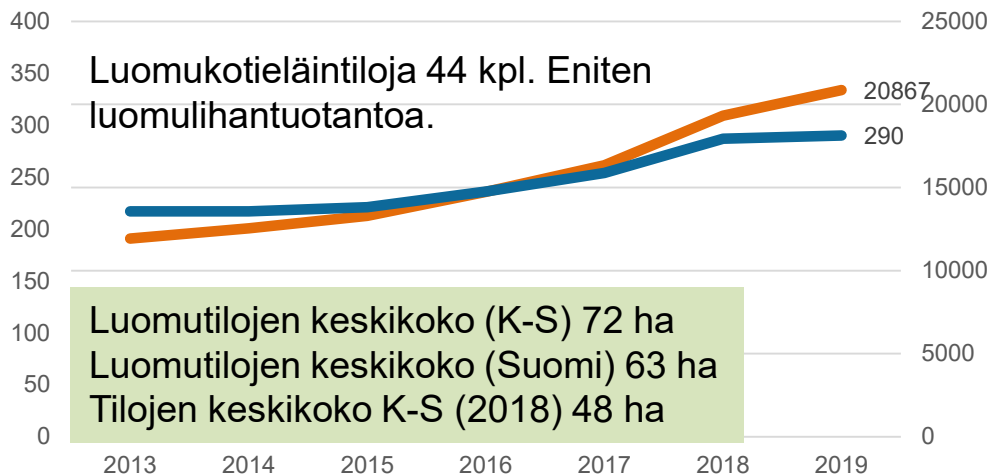
Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

PRO LUOMU

Kaakkois-Suomessa luomutuotanto kasvaa

Luomumaatilojen ja –peltoalan kehitys Kaakkois-Suomessa

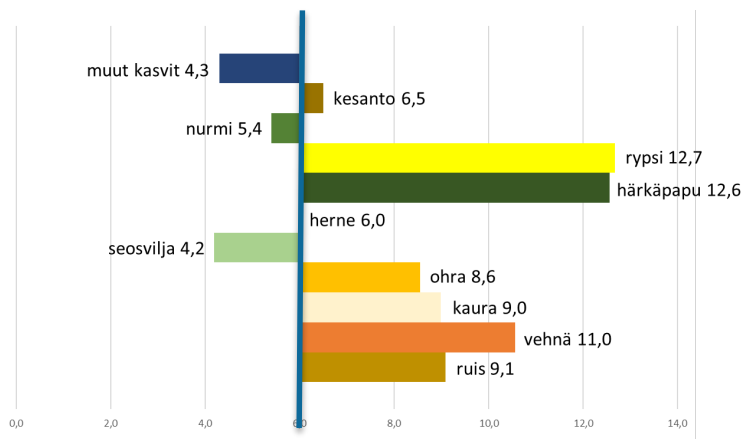

Luomutilojen keskipinta-ala (K-S) 72 ha
 Luomutilojen keskipinta-ala (Suomi) 63 ha
 Tilojen keskipinta-ala K-S (2018) 48 ha

Luomualan osuus 15,3 % peltoalasta (K-S)
 Luomualan osuus Suomen peltoalasta 13,9 %

— luomuviljelty pello-ala ha (luomu + sv) — Luomumaatiloja kpl

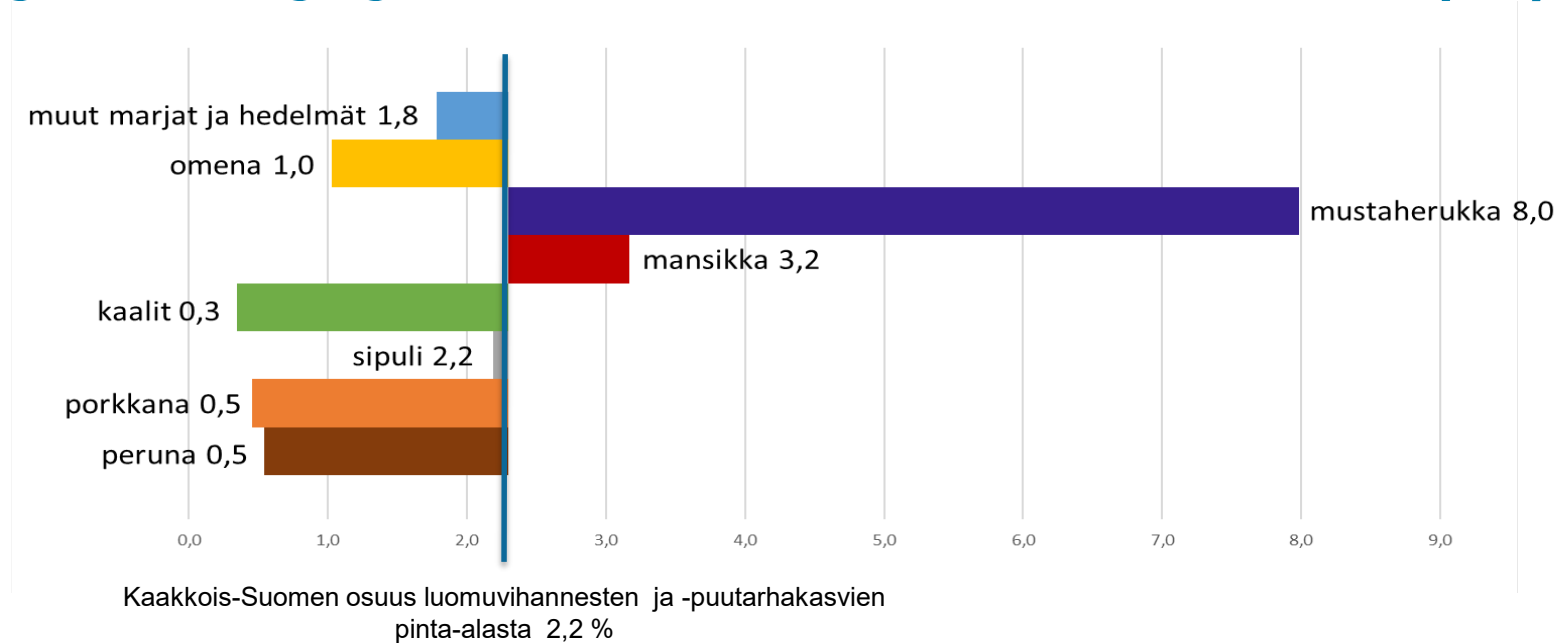
Kaakkois-Suomen osuus luomukasvien pinta-aloista 2019 (%)

Kaakkois-Suomen osuus luomuviljelystä peltoalasta 6 %

Lähde: Ruokavirasto

Kaakkois-Suomen osuus luomuvihannesten ja -marjojen tuotantoalasta v. 2019 (%)

Lähde: Ruokavirasto

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

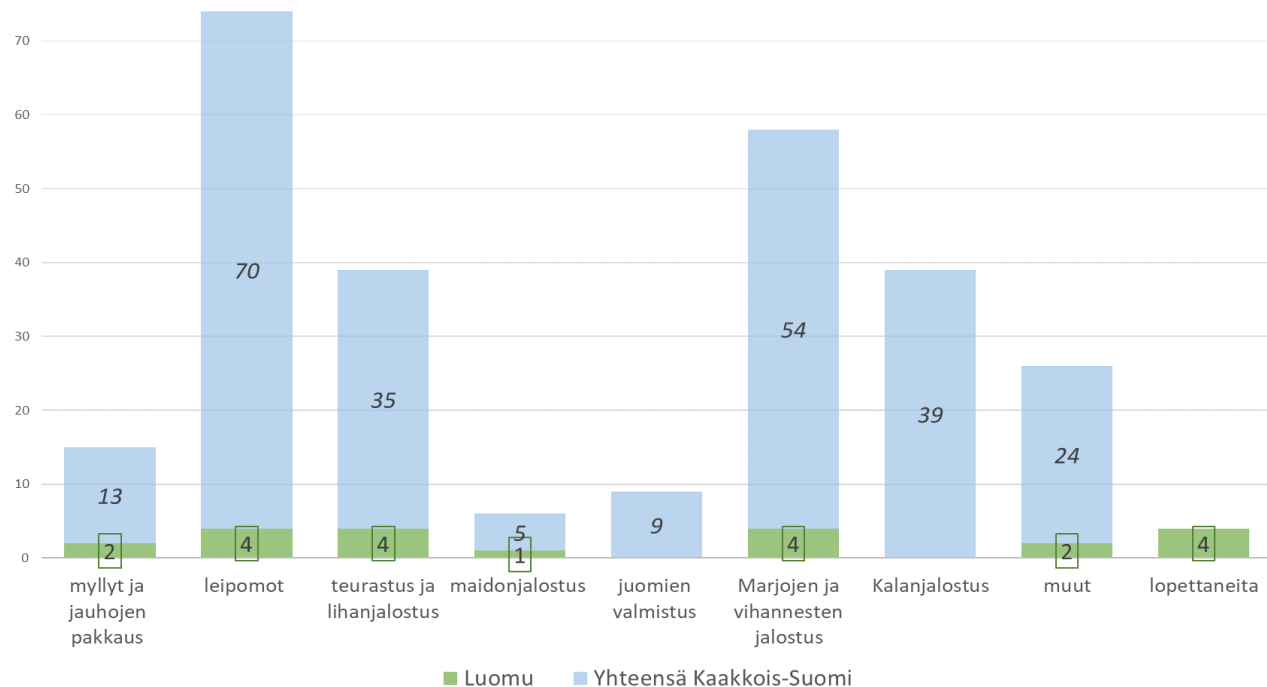
Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

PRO LUOMU

Luomujalostusta useissa tuoteryhmissä

Elintarvikejalostajien määrä tuoteryhmittäin Kaakkois-Suomessa (KPL)

Lähteet: Aitoja makuja -yritystilastot,
Ruokavirasto luomuvalvonta

Luomun käyttäjäryhmien väliset erot alueittain

Lähde: Kantar TNS / Mind

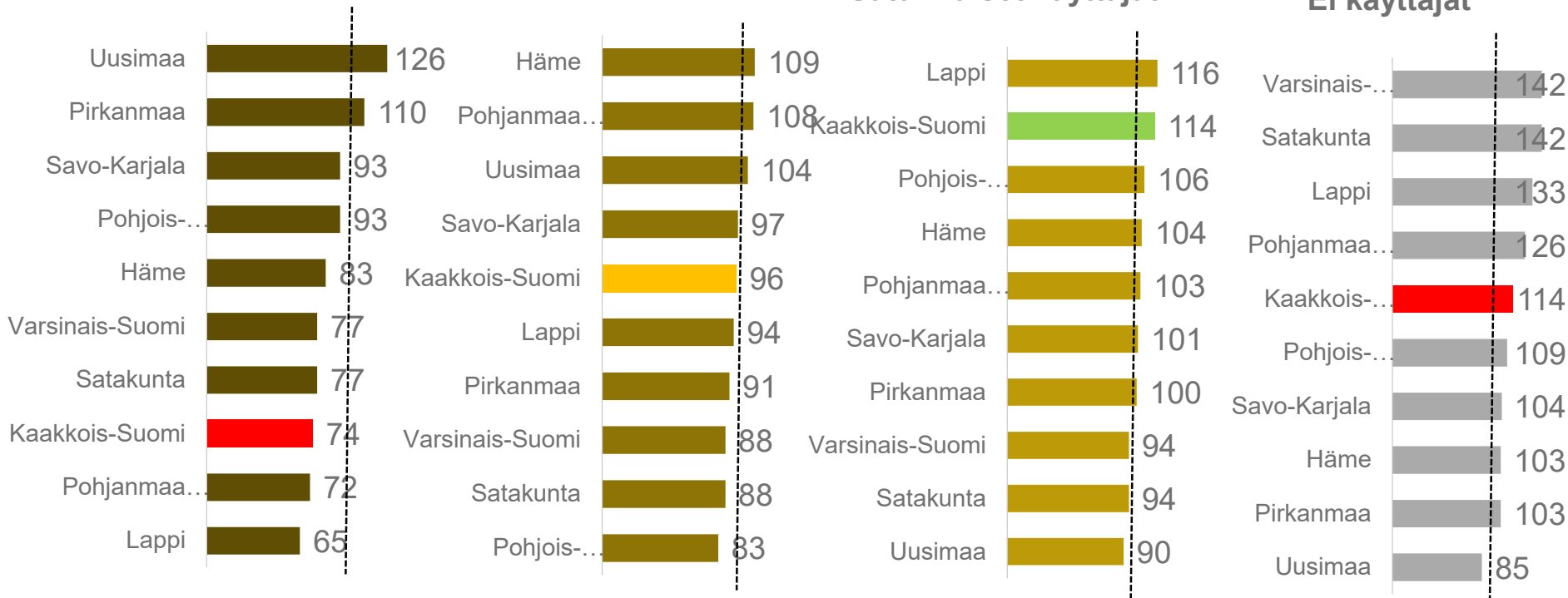
Indeksi 100 vastaa
väestön keskiarvoa

Aktiivikäyttäjät

Säännölliset käyttäjät

Satunnaiset käyttäjät

Ei käyttäjät

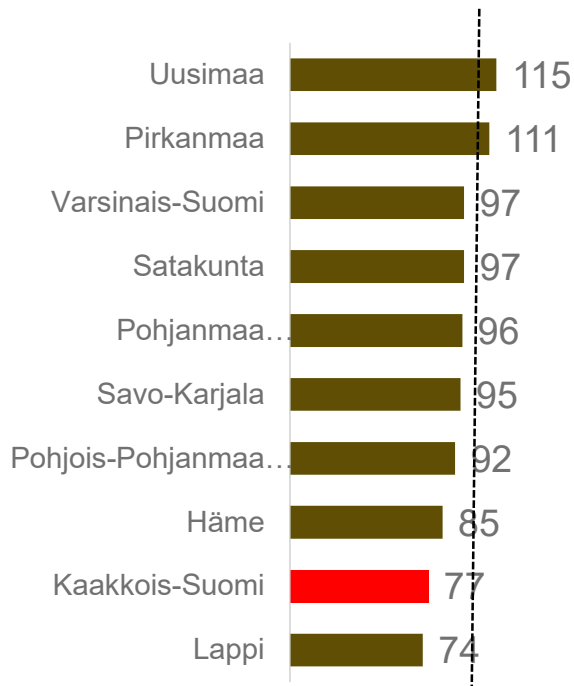

Luomun käytön muutos alueittain

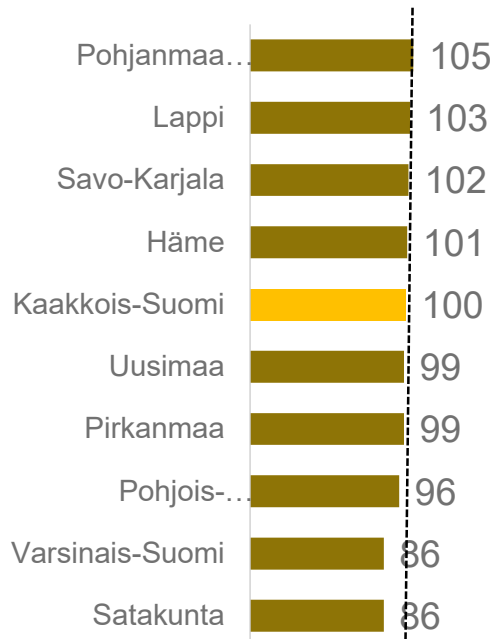
Indeksi 100 vastaa
väestön keskiarvoa

Lähde: Kantar TNS /
Mind

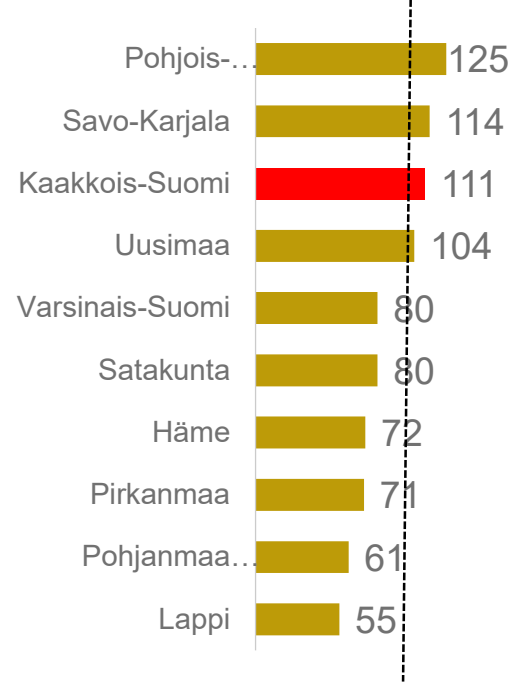
Käyttö on lisääntynyt

Käyttö on ennallaan

Käyttö vähentynyt

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

PRO LUOMU

SWOT-analyysi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

PRO LUOMU

Vahvuudet

- Luomutuotanto kasvussa
- Luomun myynti ja kiinnostus lisääntynyt vähittäiskaupoissa
- Monipuolista elintarviketuotantoa
→ jalostuspalveluja saatavilla
- Kiinnostusta kehittämiseen

Etelä-
Karjala

- Uusia tiloja siirtynyt luomuun
- Valtakunnallisesti tunnettua luomuosaamista, mm. Juuso Joonas
- Tunnettuja luomubrändejä (Kuorttisen kanala)

Heikkoudet

- Luomu ei näy alueen kehittämissstrategioissa ja -ohjelmissa
- Luomua ei osata liittää kestäväen kehityksen mukaiseen toimintaan
- Luomusta ei tiedetä eikä puhuta riittävästi
- Ammattikeittiöiden vähäinen ja näkymätön luomun käyttö
- Luomulla ei nähdä lisäarvoa, paikallisuus ja/tai kotimaisuus riittää monelle
- Luomukeruualueita ei ole

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

PRO LUOMU

Mahdollisuudet

- Luomu sopii hyvin alueen kehittämissstrategioihin ja -ohjelmiin
 - kestävä kehitys, ympäristöystävällisyys, biodiversiteetti, maan kasvukunnon hoito, eettisyys
- Lähiruoan vahva asema tukee lähiluomun kasvua
- Kauppaa ja kuluttajia kiinnostaa paikallinen luomu
 lähiluumutuotteille tilaa markkinoilla

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

PRO LUOMU

Mahdollisuudet

- Matkailijat ja vapaa-ajan asukkaat luomun kuluttajina

Etelä-
Karjala

- Kasvava venäläisten matkailu (Venäjän rajan läheisyys)
- Vahva marjanjalostus mahdollisuus myös luomulle?
- Vahva leipomokulttuuri mahdollisuus myös luomulle?

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

PRO LUOMU

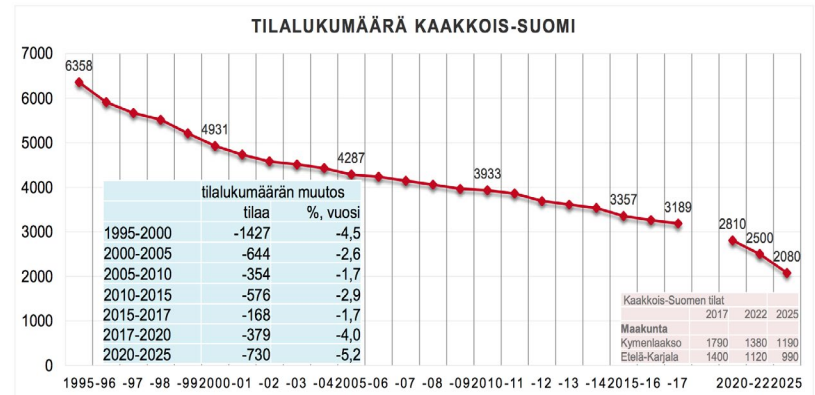
Uhat

- Maatilojen väheneminen, osa-aikaistuminen
- Yritysten resurssipula uhkaa kehittymistä
- Luomubyrokratia ja sen pelko
- Luomun negatiivinen julkisuus ja näkymättömyys

Etelä-Karjala

- Erikoistuneille, monialaisille luomutiloille ei löydy jatkajaa

Tilojen lukumäärän alenema on viime vuosina ollut melko tasaista, mutt jatkossa nopeutuu

Lähde Kantar TNS 2018: maatilojen kehitysnäkymät

Keskeiset kehityspolut

- Erilaista luomua erilaisille markkinoille
 - Paikalliset luomu tuotteet ja ketjut : lisäarvona LÄHluomu
 - Täsmätarpeisiin rakentuvat ketjut: (esim. ammattikeittiöt)
 - Kansalliset ja vientiin tähtäävät ketjut: Kaakkois-Suomi usein silloin raaka-aineen tuottajana
 - Muut lisäarvoketjut (esim. superfood)
- Osaamisen ja yhteistyön lisääminen ja syventäminen
- Luomuviestinnän, -markkinoinnin ja luomun näkyvyyden lisääminen

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

PRO LUOMU

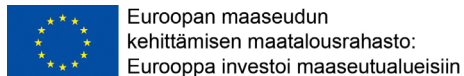

Kuva: Saija Rätty / KaakonKantri

Teija Rautiainen
teija.rautiainen@xamk.fi
0400 872 759

Anne Hytönen
anne.hytonen@xamk.fi
040 527 8307

Marja-Riitta Kottila
marja-riitta.kottila@proluomu.fi
040 581 9252

www.xamk.fi/luomulento
#luomulento #kaakkoissuomi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

PRO LUOMU

